

Datum

2022-10-19

Vår referens

Hanna Björklund

Planeringssekreterare

Hanna.Bjorklund@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss från Miljödepartementet - Promemorian Näringslivets klimatomställning PM2022:10, Myndigheten för tillväxtpolitiska analyser och utvärderingar, STK-2022-1165 SBN-2022-925

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har översänt PM2022:10, *Näringslivets klimatomställning* till stadsbyggnadsnämnden för synpunkter. Enligt klimatlagen (2017:720) ska regeringen ta fram en ny klimatpolitisk handlingsplan vart fjärde år. Rapporten utgör ett underlag inför den kommande klimatpolitiska handlingsplanen. I rapporten presenteras analyser och förslag till styrmedel och andra åtgärder som ska bidra till näringslivets klimatomställning. Rapporten omfattar totalt 47 förslag och rekommendationer. Rapportens fokus ligger inom sektorsområdena: konstruktion och bostäder, elektrifiering, markanvändning, industrin, förbränning av plast samt arbetsmaskiner.

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden lämnar yttrande enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

- Beskrivning av förslag och rekommendationer - En strukturerad redovisning av varje förslag och rekommendation som huvudrapporten presenterar
- Promemorian Näringslivets klimatomställning PM2022:10
- G-Tjänsteskrivelse SBN 2022-10-27 Näringslivets klimatomställning
- Förslag till yttrande SBN 2022-10-27 Näringslivets klimatomställning

Beslutsplanering

Stadsbyggnadsnämnden 2022-10-27

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Rapporten utgör ett underlag inför den kommande klimatpolitiska handlingsplanen. I rapporten presenteras analyser och förslag till styrmedel och andra åtgärder som ska bidra till näringslivets klimatomställning. Rapporten omfattar totalt 47 förslag och rekommendationer. Rapportens

första del fokuserar på förslag och rekommendationer inom sektorsområdena: konstruktion och bostäder, elektrifiering, markanvändning, industrin, förbränning av plast samt arbetsmaskiner. Därefter lyfts förslag och rekommendationer kopplade till nationella och internationella behov, som påverkar näringslivets klimatomställning, inom EU-politiken, finansiering, offentlig upphandling, kompetensförsörjning och utvidgade processer för lärande.

Sektorsområden

Av rapportens sektorsområden bedöms främst de förslag och rekommendationer som ges inom konstruktion och bostäder, elektrifiering och industri, vara av intresse för stadsbyggnadskontoret och stadsbyggnadsnämnden. Noterbart är också att i rapportens markanvändningsavsnitt omnämns kommunal planering som en av de viktigare faktorerna för näringslivets klimatomställning, men inga förslag eller rekommendationer kopplade till varken den regionala eller kommunal planeringen ges.

Nedan listas de förslag som uppfattas som relevanta för stadsbyggnadsnämnden att känna till.

Konstruktioner och bostäder

Utred institutionella hinder för klimateffektivt nyttjande av befintligt byggbestånd.

Förslaget syftar till att hantera eventuella brister i nuvarande regelverk som idag försvårar finansiering av energieffektiviserande åtgärder. Befintliga lagar och praxis motverkar på olika sätt möjligheten att nyttja de byggnader som redan finns på mest effektiva sätt.

Elektrifiering

Utred ett tvådelat ersättningsystem vid etablering av ny kraft.

Förslaget är att tillsätta en utredning om ett tvådelat ersättningsystem till det civila lokalsamhället (bygden) och kommunen. Utredningen ska vara teknikneutral och gynna alla hållbara och fossilfria elproduktionstekniker. Förslaget kompletterar på så sätt den pågående utredningen om stärkta incitament för utbyggd vindkraft.

Utred styrmedel som underlättar användning av spillvärme.

Förslaget är att ge lämplig myndighet i uppdrag att utreda hur man bäst undanröjer hinder för att öka incitamentet att ta tillvara spillvärme från olika typer av anläggningar med stor energianvändning. Exempel är anläggningar som producerar vätgas eller biodrivmedel.

Industrin

Slopa elskattenedsättning för datahallar

Förslaget avser att göra det mer ekonomiskt intressant att genomföra energieffektiviseringar för att minska elanvändningen i datahallar och därmed gynna samhället i stort.

Utred CCU-teknikens roll i energisystemets omställning med avseende på klimatnytta, försörjningstrygghet och konkurrenskraft.

Förslaget innebär att Energimyndigheten får i uppdrag att utreda och beskriva hur CCU kan bidra till omställningen av näringslivet. Förslagets syfte är att få i gång implementeringen av tekniken och samtidigt hantera den osäkerhet som fortsatt råder för dess roll och funktion i omställningen och klimatarbetet.

Nationellt och internationellt

Av de förslag och rekommendationer som avser det internationella perspektivet i rapporten saknas en tydlig koppling till kommunernas roll i sammanhanget, som exempelvis förslag och rekommendationer som riktar sig till handeln med utsläppsrätter inom EU.

Däremot är några av de förslag och rekommendationer som ges inom finansiering, offentlig upphandling och utvidgade processer för lärande bedöms av strategiskt intresse för stadsbyggnadskontoret och stadsbyggnadsnämnden.

Finansiering

Samordning inom Regeringskansliet för bättre effekt av olika initiativ.

Förslaget är att skapa en ökad samordning inom Regeringskansliet av regeringsuppdrag, stödsystem och olika initiativ riktade mot myndigheter, näringsliv och finansmarknaden.

Utarbeta en nationell plattform för hållbar finansiering – en väg in.

Förslagets syfte är att etablera en myndighetsledd nationell plattform för hållbar finansiering under vilken initiativ riktade mot finansmarknaden och näringslivets klimatomställning kan samlas.

Offentlig upphandling

Tillsätt en myndighetsledd hubb/ beställarnätverk för upphandling av cement, betong och alternativ.

Förslagets syfte är att påverka den svenska marknaden för cement och betongprodukter.

Ungefär 35–40 procent av den svenska cementproduktionen går till offentliga bygg- och anläggningsprojekt med Trafikverket, kommuner och regioner som viktiga slutkunder. En hubb kan möjliggöra att fler börjar använda sig av upphandlingskrav för innovation som kan minska klimatpåverkan från cement och betong i högre grad än idag.

Utvidgade processer för lärande

Tillämpa verktyg för att uppskatta utsläpp från markexploatering i tillståndsprocesser.

Rekommendationen är att använda och utveckla de verktyg som finns tillgängliga för att uppskatta utsläppen från markanvändning i tillståndsprocesser. Utifrån de underlag som hittills har tagits fram kan ett mer enhetligt verktyg utvecklas. Verktygen kan då även användas som planeringsunderlag på kommunal eller regional nivå, säkerställa livsmedelsproduktion och att jordbruksmark inte exploateras i strid med miljöbalkens regler.

Ansvariga

Johan Emanuelson Avdelningschef

Marcus Horning Stadsbyggnadsdirektör